

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ «Глухівський агротехнічний фаховий коледж Сумського національного аграрного університету»

СХВАЛЕНО

рішенням педагогічної ради
ВСП «Глухівський
агротехнічний фаховий
коледж Сумського НАУ»,
протокол №9 від 06.06.2023р.

ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказом директора
ВСП «Глухівський
агротехнічний фаховий
коледж Сумського НАУ»
від 07.06.2023р. №41-ОД

Директор коледжу

А.В. Литвиненко

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ
у ВСП «Глухівський агротехнічний фаховий коледж Сумського НАУ»

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Формами організації освітнього процесу у ВСП «Глухівський агротехнічний фаховий коледж Сумського НАУ» (далі – Коледж) є:

- 1) навчальні заняття, включаючи індивідуальне навчальне заняття;
- 2) самостійна робота, включаючи виконання індивідуальних завдань;
- 3) практична підготовка;
- 4) контрольні заходи, включаючи атестацію здобувачів освіти.

Основними видами навчальних занять в Коледжі є:

- 1) лекція;
- 2) лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття;
- 3) урок (за освітньою програмою профільної середньої освіти);
- 4) консультація.

В освітньому процесі використовуються види контролю: вхідний, поточний, рубіжний, відстрочений та підсумковий.

II. ВХІДНИЙ, ПОТОЧНИЙ, РУБІЖНИЙ ТА ВІДСТРОЧЕНИЙ КОНТРОЛЬ

2.1. Вхідний контроль проводиться перед вивченням нового курсу з метою визначення рівня підготовки здобувачів освіти з дисциплін, які забезпечують цей курс.

Вхідний контроль проводиться на першому занятті за завданнями, які відповідають програмі попередньої дисципліни. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги здобувачам освіти, коригування навчального процесу.

2.2. Поточний контроль здійснюється викладачами за всіма видами аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами освіти у процесі навчання. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, так і здобувачами освіти – для планування самостійної роботи.

Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі колоквіуму, за результатами якого здобувач освіти допускається до виконання лабораторної роботи, виступів здобувачів освіти при обговоренні питань на семінарських заняттях, а також у формі комп'ютерного тестування.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінки рівня знань визначаються викладачем. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією при проведенні заліку і враховуються викладачем при визначенні підсумкової екзаменаційної оцінки з даної дисципліни.

2.3. Рубіжний (модульний, тематичний, календарний) контроль – це контроль знань здобувачів освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми/силабусу дисципліни. Цей контроль може бути

тематичним (модульним) або календарним і проводиться у формі контрольної роботи, тестування, виконання розрахункового або розрахунково-графічного завдання, курсового проекту (роботи) та ін.

2.4. Відстрочений контроль, або контроль збереження знань, проводиться через деякий час після вивчення дисципліни. Цей вид контролю не впливає на результативність (оцінку) навчання здобувача освіти і проводиться вибірково, як правило, в інтересах зовнішнього чи внутрішнього контролю якості навчання, з метою вивчення стійкості засвоєних знань здобувачами освіти. Формами відстроченого контролю є ректорські (директорські) контрольні роботи та ін.

ІІІ. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

3.1. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому (освітньо-кваліфікаційному) рівні або на окремих його завершених етапах за національною шкалою.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувачів освіти.

3.2. Семестровий контроль з певної дисципліни проводиться у формах семестрового екзамену або заліку (диференційованого заліку) з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою/силабусом навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача освіти.

Результати виставляються у вигляді підсумкової оцінки за 100-бальною, національною 12-бальною шкалою, національною 4-бальною шкалою і шкалою ЄКТС.

3.3. Семестровий (диференційований) залік – це вид підсумкового контролю, при якому засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу з дисципліни оцінюється на підставі результатів поточного контролю (тестування, поточного опитування, виконання індивідуальних завдань та певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях) протягом семестру. Семестровий залік планується за відсутності екзамену і не передбачає обов'язкової присутності здобувачів освіти на заліковому заході (заліковій контрольній роботі).

Семестрові заліки з окремих дисциплін проводяться після закінчення її вивчення, до початку екзаменаційної сесії. Заліки приймаються викладачами, які проводили практичні, семінарські та інші заняття в навчальній групі або читали лекції з даної дисципліни.

Якщо здобувач освіти не отримав залік за результатами поточного контролю, залік виставляється за результатами виконання ним залікової контрольної роботи або підсумкової співбесіди.

Завдання (питання) для проведення семестрового заліку розробляються викладачами відповідно до робочих навчальних програм/силабусів та встановлених у Коледжі форм, розглядаються на засіданнях циклових комісій та затверджуються у заступника директора з навчальної роботи у

термін не пізніше одного місяця до проведення заліку. З переліком завдань (питань) для заліку викладач, як правило, ознайомлює здобувачів освіти не пізніше ніж за 2 тижні до його проведення.

3.4. Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння здобувачем освіти теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід.

Семестрові екзамени складаються здобувачами освіти у період екзаменаційних сесій згідно з розкладом, який доводиться до викладачів і здобувачів освіти не пізніше ніж за місяць до початку сесії. Відхилення від розкладу екзаменів неприпустимо. У разі захворювання екзаменатора його заміна на іншого екзаменатора здійснюється в установленому порядку.

Присутність здобувача освіти на семестровому екзамені, як правило, є обов'язковою. Звільнення від семестрового екзамену здійснюється тільки у порядку, передбаченому чинним законодавством.

На підготовку до кожного екзамену відводиться, як правило, 2-4 дні (залежно від семестрового обсягу навчальних годин з дисципліни).

Екзамен приймає педагогічний працівник, який викладав курс. У прийомі екзамену можуть брати участь викладачі, які проводили у навчальній групі інші види занять з дисципліни. Якщо окремі модулі (розділи) дисципліни читалися кількома викладачами, екзамен (залік) може проводитися за їх участю з виставленням однієї загальної оцінки. Як виняток, за наявності поважних причин, можливе призначення іншого викладача для приймання екзамену з числа викладачів даної або суміжної дисципліни.

Завдання для проведення семестрового екзамену розробляються викладачами відповідно до робочих навчальних програм та встановлених у Коледжі форм, розглядаються на засіданнях циклових комісій та затверджуються у заступника директора з навчальної роботи у терміни не пізніше одного місяця до початку екзаменаційної сесії. З переліком завдань для екзамену викладач, як правило, ознайомлює здобувачів освіти не пізніше ніж за 2 тижні до початку екзаменаційної сесії.

Екзамени проводяться в усній формі за екзаменаційними білетами (в окремих випадках форма екзамену може бути іншою, про що необхідне відповідне схвалення циклової комісії та погодження заступника директора з навчальної роботи). Питання екзаменаційних білетів повинні охоплювати матеріал дисципліни, вивченої протягом навчального семестру.

У випадку форс-мажорних ситуацій (оголошення воєнного стану, надзвичайної ситуації, що унеможливорює особисту участь здобувача освіти у складанні екзамену в очній формі) допускається виставлення оцінки за екзамен шляхом пропорційного перерахунку модульних та семестрових оцінок у підсумкову оцінку.

3.5. Екзамени проводиться з обов'язковою ідентифікацією та відео/фотофіксацією здобувачів освіти.

3.6. Результати складання екзаменів, диференційованих заліків, захистів курсових проєктів (робіт) та практик оцінюються за

дванадцятибальною та чотирибальною національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), 100-бальною шкалою та за шкалою ЄКТС.

Результати екзаменів і заліків заносяться до екзаменаційної відомості (відомості семестрової успішності), залікової книжки (позитивні результати), індивідуального навчального плану здобувача освіти.

3.7. Здобувач освіти не допускається до семестрового контролю з певної дисципліни (екзамену, заліку), не виконав обов'язковий перелік видів робіт, завдань (50% лабораторних робіт та індивідуальні завдання), передбачених робочим навчальним планом на семестр з цієї навчальної дисципліни або має незадовільний рейтинг за підсумком семестру (0 – 34 бали).

У цьому випадку викладач у відомості обліку успішності робить запис «не допущений». Недопущення до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни не може бути причиною не допуску здобувача освіти до контролю з інших дисциплін. Недопущення здобувача освіти до семестрового контролю (екзамену, заліку) є підставою для невключення його до рейтингу успішності для нарахування академічної стипендії на наступний семестр.

3.8. Здобувач освіти, який захворів під час сесії, зобов'язаний повідомити завідувача відділення про свою хворобу не пізніше наступного дня після екзамену та в тижневий термін після одужання подати довідку медичного закладу, завірену у встановленому порядку.

3.9. Здобувачам освіти, які одержали під час сесії незадовільні оцінки («1-3», «2», «F», «FX»), дозволяється ліквідувати академічну заборгованість протягом тижня після закінчення сесії (але не пізніше початку наступного семестру). Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії, яка створюється наказом директора Коледжу. Якщо здобувач освіти під час складання екзамену комісії отримав незадовільну оцінку («1-3», «2», «F», «FX»), то він відраховується з Коледжу.

Оцінка, виставлена комісією, є остаточною.

Якщо здобувач освіти був допущений до складання семестрового контролю, але не з'явився без поважної причини, то вважається, що він використав першу спробу скласти екзамен (залік) і має заборгованість.

У випадках конфліктної ситуації за мотивованою заявою здобувача освіти чи викладача, директором Коледжу створюється комісія для приймання екзамену (заліку), до якої входять представники адміністрації, викладачі відповідних дисциплін та представники органів студентського самоврядування.

3.10. Перескладання екзаменаційної (залікової) оцінки для підвищення її рівня на підставі мотивованої заяви здобувача освіти допускається не більше, ніж з трьох дисциплін за весь період навчання. Дозвіл на перескладання дисциплін надається заступником директора з навчальної роботи за заявою здобувача освіти, погодженою завідувачем відділення.

Перескладання екзаменаційної (залікової) оцінки не є підставою для нарахування академічної стипендії (в цьому випадку при формуванні семестрового рейтингу успішності враховується попередня оцінка), але може бути підставою для нагородження здобувачів освіти відзнакою «Відмінник навчання» та видачі диплому з відзнакою.

3.11. За наявності поважних причин (хвороба, сімейні обставини та ін.), що документально підтверджені, окремим здобувачам освіти може встановлюватись індивідуальний графік складання екзаменів (заліків) або ліквідації академічної заборгованості тривалістю не більше місяця з початку наступного навчального семестру. Якщо цей термін є недостатнім для виконання індивідуального графіку, розглядається питання про надання йому академічної відпустки або повторного курсу навчання.

3.12. Перелік екзаменів та заліків семестрового контролю визначається навчальним планом. Оптимальними для заходів семестрового контролю є параметри: до 5 екзаменів, до 6 заліків з відведенням на підготовку здобувача освіти до екзамену не менше двох днів (не враховуючи заліки з практики) (за весь період навчання в Коледжі).

3.13. Атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів.

3.14. Атестація здобувачів освіти поділяється на державну підсумкову атестацію за курс повної загальної (профільної) середньої школи, яка проводиться відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом МОН від 07 грудня 2018 року № 1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 року за № 8/32979, та атестацію здобувачів освіти.

3.15. Атестація здійснюється відкрито і гласно. Здобувачі освіти та інші особи, присутні на атестації, можуть вільно здійснювати аудіо- та/або відеофіксацію процесу атестації.

3.16. Атестація здобувачів освіти рівня фахової передвищої освіти та першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється відповідно до чинного законодавства. Форма атестації встановлюється освітньо-професійною програмою та державними стандартами освіти і становить у Коледжі:

- освітньо-професійні програми рівня фахової передвищої освіти:
 - «Облік і оподаткування» – кваліфікаційний іспит
 - «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» – кваліфікаційний іспит
 - «Менеджмент» – кваліфікаційний іспит
 - «Комп'ютерна інженерія» – кваліфікаційний іспит
 - «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» – публічний захист кваліфікаційної роботи (дипломного проєкту)
 - «Будівництво та цивільна інженерія» – публічний захист кваліфікаційної роботи (дипломного проєкту)
 - «Агрономія» – кваліфікаційний іспит

- «Лісове господарство» – кваліфікаційний іспит
- «Агроінженерія» – публічний захист кваліфікаційної роботи (дипломного проєкту)
- освітньо-професійні програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:
 - «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» – публічний захист (демонстрація) кваліфікаційної роботи або атестаційний екзамен
 - «Будівництво та цивільна інженерія» – публічний захист кваліфікаційної роботи (дипломного проєкту)
 - «Агроінженерія» – публічний захист кваліфікаційної роботи (дипломного проєкту).

3.17. Здобувачі фахової передвищої освіти на основі базової середньої освіти допускаються до атестації в разі проходження державної підсумкової атестації за курс профільної середньої освіти з середнім, достатнім або високим рівнем навчальних досягнень з кожного навчального предмета.

3.18. Атестацію здобувачів освіти Коледжу (кваліфікаційні іспити, атестаційні екзамени та захисти кваліфікаційних робіт (дипломних проєктів)) здійснює екзаменаційна комісія, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, наукових установ, інших організацій відповідно до Положення про екзаменаційну комісію ВСП «Глухівський агротехнічний фаховий коледж Сумського НАУ».

3.19. Коледж на підставі рішення екзаменаційної комісії присуджує особі, яка продемонструвала відповідність результатів навчання вимогам освітньо-професійної програми, освітній ступінь бакалавра, освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра та присвоює відповідну кваліфікацію.

3.20. Усі види контролю в умовах воєнного стану можуть бути проведені як в очній, так і в дистанційній формі з обов'язковою ідентифікацією та відео/фотофіксацією здобувачів освіти.

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

4.1. У Коледжі використовуються різні системи оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти:

- національна 12-бальна (здобувачі освіти, які навчаються за освітньою програмою профільної середньої освіти);
- національна 4-бальна («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», здобувачі освіти, які навчаються за освітньо-професійними програмами фахової передвищої освіти);
- 100-бальна та ЄКТС (здобувачі освіти, які навчаються за освітньо-професійними програмами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

4.2. Оцінювання знань здобувачів освіти із предметів освітньої програми профільної середньої освіти та спецкурсів здійснюється за

національною 12-дцятибальною шкалою. За необхідності, оцінки, отримані за 12-бальною шкалою, переводяться у 4-бальну шкалу відповідно установлених вимог.

Таблиця 1. Відповідність національної 12-бальної шкали національній 4-бальній шкалі оцінювання

Національна 12-бальна шкала	Національна 4-бальна шкала
10-12	5
7-9	4
4-6	3
1-3	2

Таблиця 2. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, які навчаються за освітньою програмою профільної середньої освіти

Рівні навчальних досягнень	Бали	Вимоги до знань, умінь і навичок здобувачів освіти
Початковий	1	Здобувачі освіти розрізняють об'єкти вивчення
	2	Здобувачі освіти відтворюють незначну частину навчального матеріалу, мають нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Здобувачі освіти відтворюють частину навчального матеріалу; з допомогою викладача виконують елементарні завдання
Середній	4	Здобувачі освіти з допомогою викладача відтворюють основний навчальний матеріал, можуть повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Здобувачі освіти відтворюють основний навчальний матеріал, здатні з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Здобувачі освіти виявляють знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповіді їх правильні, але недостатньо осмислені. Вміють застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
Достатній	7	Здобувачі освіти правильно відтворюють навчальний матеріал, знають основоположні теорії і факти, вміють наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролюють власні навчальні дії
	8	Знання здобувачів освіти є достатніми. Здобувачі освіти застосовують вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагаються аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки

Високий		і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролюють власну діяльність. Відповіді їх логічні, хоч і мають неточності
	9	Здобувачі освіти добре володіють вивченим матеріалом, застосовують знання в стандартних ситуаціях, уміють аналізувати й систематизувати інформацію, використовують загальновідомі докази з самостійною і правильною аргументацією
	10	Здобувачі освіти мають повні, глибокі знання, здатні використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
	11	Здобувачі освіти мають гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовують їх у різних ситуаціях, уміють знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Здобувачі освіти мають системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовують їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміють самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

4.3. Оцінювання знань здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр здійснюється за національною 4-бальною шкалою.

4.4. Оцінювання знань здобувачів освіти освітнього ступеня бакалавр здійснюється за 100-бальною, національною 4-бальною шкалою та шкалою ЄКТС.

Таблиця 3. Відповідність національної шкали оцінювання академічної успішності шкалі ЄКТС

За шкалою ЄКТС	За 100-бальною шкалою закладу	За національною шкалою	Визначення
А	90 - 100	відмінно	<i>відмінно</i> - відмінне виконання з невеликою кількістю неточностей
В	82 - 89	добре	<i>дуже добре</i> - вище середнього рівня з кількома несуттєвими помилками
С	75 - 81		<i>добре</i> - в цілому правильно виконана робота з незначною кількістю помилок

D	69 - 74	задовільно	<i>задовільно</i> - непогано, але зі значною кількістю недоліків
E	60 - 68		<i>достатньо</i> - виконання задовольняє мінімальні критерії
FX	35 - 59	незадовільно з можливістю повторного складання	<i>незадовільно</i> - потрібно попрацювати перед тим, як отримати позитивну оцінку
F	0 - 34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	<i>незадовільно</i> - необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням курсу

4.5. З кожної навчальної дисципліни за всіма видами робіт розробляються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

4.6. Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувачів освіти при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів, є такі:

- виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою з дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

4.7. Критерії оцінювання знань, вмінь, компетентностей здобувачів освіти з навчальної дисципліни:

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно» («10-12», «5»)	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється у повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.

«Добре» («7-9», «4»)	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене вміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, в усних відповідях – неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.
«Задовільно» («4-6», «3»)	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; здобувач освіти у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях припущені несуттєві помилки.
«Незадовільно» («1-3», «2»)	Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях та практичному завданні припущені суттєві помилки.

4.8. Критерії оцінювання семестрових екзаменів та семестрових диференційованих заліків:

Оцінка **«відмінно»** (10-12; 5; 90-100 балів) виставляється здобувачу освіти, який повністю оволодів програмним матеріалом, точно й повно виконав практичні завдання; виявив творчу самостійність, знання спеціальної літератури, тверді переконання та вміння їх захищати, високу комунікативну культуру, вміння робити практичні висновки; на семінарських, лабораторних, практичних заняттях показав достатній рівень розвитку умінь і навичок точного застосування знань.

Оцінка **«добре»** (7-9; 4; 75-89 балів) виставляється за тих же умов. Відмінність у знаннях здобувача освіти полягає в дещо обмеженому й

звуженому прояві тих же якостей, які слугують критерієм відмінної оцінки – творча самостійність, знання літератури тощо. Але вже немає тієї свободи викладу матеріалу, як у першому випадку, можуть допускатися окремі помилки, що легко виправляються самим здобувачем освіти під час бесіди.

Оцінка **«задовільно»** (4-6; 3; 60-74 бали) виставляється за повне знання програми та за виконання завдань. У цьому випадку здобувач освіти може й не виявити самостійності суджень. Відчувається, що він дещо просто «завчив», однак навчальний матеріал він загалом знає. Має певне уявлення про вимоги практики, може знайти нові приклади або умови застосування знань на практиці. Знає літературу, але, можливо, не всю і не може дати достатньої критичної оцінки. Володіє необхідними вміннями. Можливі недоліки в аспекті комунікативної культури.

Оцінка **«незадовільно»** (1-3; 2; 1-59 балів) виставляється, якщо здобувач освіти не має повних знань. Завдання не виконані або виконані неправильно. Уміннями й навичками студент не володіє. Навчальної літератури зовсім не знає.

4.9. Критерії оцінювання практики:

Оцінка **«відмінно»** (5; 90-100 балів) здобувач освіти отримує в тому випадку, коли повністю виконав програму практики, представлений звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики. Основні положення звіту глибоко обґрунтовані, логічні. Висока старанність у виконанні, бездоганне зовнішнє оформлення. Захист звіту впевнений і аргументований.

Оцінка **«добре»** (4; 75-89 балів) ставиться в тому випадку, коли здобувач освіти повністю виконав програму практики, звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам. Основні положення звіту достатньо обґрунтовані, незначне порушення послідовності. Достатня старанність у виконанні, добре зовнішнє оформлення. Захист звіту аргументований, але з деякими неточностями в другорядному матеріалі, які здобувач освіти сам виправляє.

Оцінка **«задовільно»** (3; 60-74 бали) ставиться в тому випадку, коли здобувач освіти повністю виконав програму практики, звіт відповідає вимогам програми практики, але має неточності за структурою і змістом. Основні положення звіту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності. Посередня старанність у виконанні, зовнішнє оформлення задовільне. Захист звіту із значними помилками, які здобувач освіти з допомогою викладача.

Оцінка **«незадовільно»** (2; 1-59 балів). Відсутня систематичність у роботі здобувача освіти, який виконав програму практики (більше 50%), звіт відповідає вимогам програми практики, але має значні неточності за структурою і змістом. Основні положення звіту недостатньо обґрунтовані з порушенням послідовності. Посередня старанність у виконанні, зовнішнє оформлення задовільне. Захист звіту з великими помилками і прогалинами, які здобувач освіти не може виправити.

4.10. Критерії оцінювання курсових проектів (робіт) здобувачів освіти:

№ з/п	Критерії оцінювання	%
	Оформлення та організація виконання	до 20
1	Відповідність чинним стандартам щодо оформлення курсової роботи в цілому (титульний аркуш, зміст, структура) (7)	
2	Відповідність чинним стандартам щодо оформлення таблиць, формул та графічних ілюстрацій (4)	
3	Відповідність чинним вимогам щодо оформлення літературних та інших інформаційних джерел (4)	
4	Дотримання графіка виконання курсової роботи (5)	
	Зміст	до 50
5	Обґрунтування актуальності теми (5)	
6	Повнота розкриття теми (7)	
7	Використання достовірних статистичних та фактичних даних, що характеризують проблему (5)	
8	Використання новітніх інформаційних джерел, чинних нормативних та законодавчих актів (5)	
9	Творчий підхід до аналізу проблеми, оригінальність підходів та методів дослідження (5)	
10	Логічність викладення власних думок (3)	
11	Наявність самостійних досліджень, аналізу та розрахунків (5)	
12	Наявність наглядних матеріалів (таблиць, графіків, схем) та їх аналіз (5)	
13	Обґрунтованість висновків та наукова новизна і практична значущість результатів дослідження (10)	
	Захист	до 30
14	Повнота та лаконічність висвітлення у доповіді ключових аспектів роботи (10)	
15	Презентація курсового проєкту (роботи) (8)	
16	Аргументованість та повнота відповідей на додаткові запитання (12)	
	Всього відсотків	
	Оцінка за національною шкалою: До 60-74% - оцінка 3 бали 75-89% - оцінка 4 90-100% - оцінка 5	

4.11. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти за результатами виконання ККР, відповіді на екзаменах:

Варіант (білет) складається не менше, ніж з трьох питань, які охоплюють теоретичний та практичний матеріал. Кожне питання оцінюється за національною 4-бальною системою оцінювання «5», «4», «3» і «2».

Знання здобувачів освіти оцінюється як з теоретичної, так і практичної підготовки за такими критеріями:

- **«Відмінно»** – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

- **«Добре»** – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування щодо тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного.

- **«Задовільно»** – здобувач освіти в основному опанував теоретичні знання навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх з майбутньою діяльністю.

- **«Незадовільно»** – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні мислення та сформованість практичних навичок.

При визначенні остаточної оцінки відповідей на питання екзаменаційних білетів (варіанту) підсумовується загальна кількість отриманих балів і ділиться на число завдань. При цьому відмінна оцінка виставляється, якщо середній бал більший або дорівнює 4,5. Оцінка «добре» виставляється, якщо середній бал знаходиться в межах 3,5 – 4,4. Оцінка «задовільно» виставляється при середньому балі в межах 2,5 – 3,4.

4.12. Критерії оцінювання випускних кваліфікаційних робіт здобувачів освіти (захист дипломних проектів):

Під час оцінювання випускної кваліфікаційної роботи здобувача освіти керівник та члени комісії дотримуються таких загальних критеріїв:

- ступінь розробленості теми;
- повнота охоплення різних літературних джерел;
- підходи до розгляду досліджуваної проблеми;
- самостійність та творчий підхід до написання кваліфікаційної роботи;
- послідовність та логіка викладу матеріалу;
- правильність та обґрунтованість висновків;

- стиль викладу;
- акуратність та правильність оформлення кваліфікаційної роботи;
- доказовість та обґрунтованість виступу здобувача освіти під час захисту роботи.

Оцінка **«відмінно»** (5; 90-100 балів) ставиться, коли здобувач освіти: виконав кваліфікаційну роботу, яка має теоретичне й практичне значення; глибоко і повно розкрив зміст досліджуваної проблеми; критично й творчо використав літературу з теми; володіє методами дослідження; зіставляє різні думки, аргументує власну точку зору; володіє спеціальною термінологією; грамотно ілюструє твердження прикладами, результатами спостережень і експериментів; системно, логічно й повно викладає матеріал; не допускає фактичних помилок; володіє культурою писемного мовлення, демонструє багатство словникового запасу, знання термінології.

Оцінка **«добре»** (4; 75-89 балів) ставиться, коли здобувач освіти достатньо повно розкриває зміст проблеми; вміє аналізувати використану літературу, але не завжди критично; вживає спеціальну термінологію, але не завжди доцільно; вміє зіставляти думки, твердження, відстоювати власну думку та ілюструвати теоретичні положення прикладами, результатами власних спостережень, даними експериментальних досліджень; має багатий словниковий запас; допускає 2-3 неточності при обґрунтуванні висновків та узагальнень; мають місце окремі мовні помилки й огріхи.

Оцінка **«задовільно»** (3; 60-74 бали) ставиться, коли здобувач освіти розкриває тему дослідження недостатньо глибоко; мало користується спеціальною термінологією, допускає помилки у вживанні термінів; не завжди виявляє самостійність в оцінці фактів; мало наводить прикладів, допускає помилки у висновках та узагальненнях; викладає матеріал непослідовно, з порушенням системності, не забезпечуючи композиційної стрункості роботи; допускає помилки в мовному оформленні; вирішує поставлені завдання фрагментарно, не пов'язуючи зміст суміжних дисциплін; список літератури не повний, не досить критично використано окремі джерела.

Оцінка **«незадовільно»** (2; 1-59 балів) ставиться, коли здобувач освіти: демонструє нерозуміння сутності досліджуваної проблеми; не володіє спеціальною термінологією; не використовує теоретичні знання для розв'язання практичних завдань; не вміє систематизувати та узагальнювати матеріал; не може аргументувати власну думку; допускає фактичні помилки; має бідний запас спеціальних термінів, порушує послідовність викладу думок.

4.13. У Коледжі можуть використовуватися і інші системи оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти або поєднуватися декілька систем оцінювання.